

Dato: 28. august 2023
Sagsnummer: 00.30.10-G01-12-22
Henv. til: Lars Vad Jensen
Direkte tlf.: 9611 7151
Afdeling tlf.: 9611 7500
Lars.Vad.Jensen@holstebro.dk

Bemærkninger til budgetoversigt 2024-2027

Dette notat beskriver de forudsætninger, der er indarbejdet i budgetoversigt 2024-2027, som foreligger til Byrådets budgetseminar den 31. august og 1. september 2023.

Oversigten indeholder det endelige regnskab for 2022 i talkolonne 1, mens talkolonne 2 viser det oprindeligt vedtagne budget for 2023.

Kolonnerne 3-6 indeholder oplæg til det kommende flerårsbudget 2024-2027.

Indtægter i 2024 er udarbejdet på baggrund af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag og tilskud og udligning for 2024 udmeldt af Indenrigs- og Sundhedsministeriet den 30. juni 2023 samt egne beregninger.

Indtægter i overslagsårene er udarbejdet på baggrund af KL's tilskuds- og udligningsmodel og på nuværende tidspunkt markeret gråt, da fordelingsjournalen for skattekørslerne ikke er endelig og da derfor vil komme ændringer til overslagsårene. Hertil kommer stor usikker om grundskyld og dækningsafgift i både 2024 og i overslagsårene, da SKAT allerede har annonceret ændringer til tilskudsudmeldingen fra den 30. juni 2023.

Fagudvalgene har fremsendt en række forslag til udvidelser udenfor budgetrammen på både drift og anlæg. Disse er ikke medtaget i budgetoversigten, men er samlet i et særskilt notat.

Indtægter

Skatteindtægter og statstilskud er i budgetoversigten beregnet med udgangspunkt i det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2024 og den tilhørende befolkningsprognose fra Danmarks Statistik. Generelt forventer Danmarks Statistik en højere vækst i befolkningstallet i 2024-prognosen, da de fordrevne ukrainere forsat forventes at have ophold i 2024.

Tabel 1. Befolkningsprognosen i det statsgaranterede udskrivningsgrundlag

	2024	2025	2026	2027
Budget 2023	58.746	58.724	58.754	58.785
Budget 2024	59.056	58.808	58.818	58.841
Forskel	310	84	64	56

Der er anvendt et udskrivningsgrundlag på 11.320 mio. kr. (10.326 mio. kr. i 2023) og en udskrivningsprocent på 25,5 ved beregning af den kommunale indkomstskat. Indkomstskatteprovenuet er 254,0 mio. kr. højere end i budget 2023. Udskrivningsgrundlaget er bestemt ud fra den endelige skatteopgørelse for 2021, hvor landet har realiseret den højeste BNP vækst siden 1994. Holstebro Kommune havde en ekstraordinært stor beskatning på virksomhedsoverskud og personskatter.

Kommunal grundskyld er fastsat ved lov på baggrund af et skøn fra SKAT til en grundskyldspromille på 11,5 (i 2023 var den 24,12). Provenuet af grundskylden er 0,7 mio. kr. højere end i 2023. Som følge af forliget *Tryghed om boligskatbeskatningen* overtager SKAT opgaverne om grundskyld i 2024. Dækningsafgiften skønnes reduceret med 2,3 mio. som følge af nedlæggelsen af sygehuset. Dækningsafgiften er afhængig af ejendomsvurderingen og derfor behæftet med usikkerhed.

Selskabsskat indgår i oversigten med det af Indenrigs- og Sundhedsministeriet udmeldte beløb, som vedrører selskabsskat for indkomståret 2021. Beløbet er 89,1 mio. kr. og dermed 41,6 mio. kr. højere end i 2023.

Anden skat på lignet visse indkomster indeholder dødsbo- og forskerskat for 2021, som indgår i budget 2024 med i alt 6,2 mio. kr.

Et nyt udligningssystem fra 2021 betød store ændringer i kommunens indtægter. Således blev udligningen omlagt grundlæggende, og delt op i en separat udligning af henholdsvis udgiftsbehov og beskatningsgrundlag. Samtidig gøres udligningsordningen til en omfordeling mellem kommuner, og tilskud fra staten tilføres kommunerne uden for udligningsmodellen. Desuden blev en række nye tilskud indarbejdet og kriterierne for udligning justeret. Endelig blev beskæftigelsestilskuddet og finansieringstilskuddet en del af de generelle tilskud.

Udligning for 2024 er udmeldt til 140,7 mio. kr., hvilket er et fald på 44,6 mio. kr. som ses i sammenhæng med de øgede skatteindtægter.

Beløb i mio. kr.	2023	2024
Udligning af beskatningsgrundlag	282,2	233,2
Tillæg for kommuner med lavt beskatningsgrundlag	12,0	0,0
Finansiering af tillæg vedr. beskatningsgrundlag	7,5	9,1
Korrektion vedr. overudligning	-2,9	-3,1
Udligning udgiftsbehov	-122,5	-106,5
Finansiering af tillæg vedr. udgiftsbehov	-2,2	-2,3
Særlig kompensation	-13,7	-13,7
Tilskud vedr. indvandre og efterkommere	24,1	28,7
Bidrag vedr. indvandre og efterkommere	-27,3	-32,3
Udligning af selskabsskat	27,7	27,3
Udligning af dækningsafgift	0,4	0,4
Udligning i alt	185,3	140,7

Tilskud indgår i oversigten med 886,5 mio. kr. Det er det tilskud, som Indenrigs- og Sundhedsministeriet har opgivet, at Holstebro Kommune vil modtage, hvis der vælges statsgaranteret udskrivningsgrundlag for 2024. Stigningen i tilskud i forhold til 2023 skal ses i sammenhæng med et højere skøn på overførselsudgifter og aftale om kommunernes økonomi.

Tilskudsbeløb kan specificeres således:

Beløb i mio. kr.	2023	2024
Ordinært bloktilskud	697,5	745,6
Bloktilskud, betinget vedr. serviceudgifter	29,8	29,7
Bloktilskud betinget vedr. anlægsudgifter	9,9	9,9
Tilskud til generelt løft af ældreplejen, udmøntet i 2011	8,4	8,7
Tilskud til styrket kvalitet i ældreplejen, udmøntet i 2011	11,3	11,7
Tilskud til værdig ældrepleje, udmøntet i 2020	11,8	12,3
Tilskud til bekæmpelse af ensomhed, udmøntet i 2020	1,1	1,2
Tilskud til bedre kvalitet i dagtilbud, udmøntet i 2014	6,3	6,5
Finansieringstilskud	53,8	53,7
Individuel modregning sfa. skattestigning	-1,3	0,0
Modregning af HMN Naturgas udlodning	-1,6	0,0
Kompensation – tab ændring i dækningsafgift	0,0	7,2
Tilskud i alt	827,0	886,5

På baggrund af de sidste fire år kan det konstateres at reformen af tilskud og udligningssystemet tilsyneladende er stabilt og med mange "øremærkede" tilskud. Ulempen herved kan være at det nye udligningssystem ikke kan opsamle konjunktursvingninger og uventede stød til den enkelte kommunes økonomi.

Som en del af finanslovsforhandlingerne har regeringen den 24. august 2023 besluttet at løfte den kommunale serviceramme for 2024 med yderligere 650 mio. kr. svarende til 6,2 mio. kr. for Holstebro kommune. Da vi ikke har modtaget noget formelt fra ministeriet er der af forsigtighedsgrunde kun medtaget et løft for 2024.

29,7 mio. kr. af statstilskuddet er betinget af, at kommunerne overholder den aftalte serviceramme både budget- og regnskabsmæssigt. 9,9 mio. kr. af statstilskuddet er betinget af, at kommunernes budgetterede anlægsudgifter holder sig inden for den aftalte udgiftsramme under hensyntagen til det samlede budgetterede niveau for drifts- og anlægsudgifter.

Bidrag til regionale udviklingsopgaver er på 7,2 mio. kr. i 2024.

Driftsudgifter

I budgetoversigten er der for hvert udvalg afsat nettobeløb svarende til byrådets beslutninger til og med den 21. juni 2023, som er pris- og lønfremskrevet til 2024 niveau med satser offentliggjort af KL den 8. juni 2023. Det skal bemærkes, at faktaark fra udvalgene er i 2023 P/L, mens budgetoversigten er i 2024 P/L. Samlet er driftsudgifterne pris- og lønfremskrevet med 168,2 mio. kr.

Under udvalgene i budgetoversigten er der i kursiv anført driftsudgifter som konsekvens af økonomiaftalen mellem KL og Regeringen samt visse andre ændringer. Disse er ikke behandlet af Økonomiudvalget og kommenteres nedenfor.

Der er foretaget taxameterregulering af dagpasningsområdet. På grund af et fald i antallet af børnehave- og SFO-børn nedskrives budgettet med 2,6 mio. kr. fra 2024 og frem.

For budget 2024 og frem er overførelsesudgifterne indarbejdet med udgangspunkt bloktilskudsnøglen svarende til en stigning på 45,2 mio. kr. i 2024 og en stigende profil i overslagsårene i forhold til den allerede indarbejdede budgetramme for 2024. Aftaleniveauet vurderes relativt højt, hvorfor der er en risiko for en negativ midtvejsregulering i 2024. Se særskilt notat.

Der er i budgetoversigten afsat 1,1 mio. kr. til en ikke udmøntet generel rammebesparelse fra budgetforliget 2023-2026.

Lov- og cirkulæreprogrammet medfører øgede udgifter på 6,7 mio. kr. i 2024 som bloktilskuddet tilsvarende øges med. Mindre- og merudgifter skal fordeles til de berørte udvalg. De største punkter på Lov- og cirkulæreprogrammet er barnets lov, ændringer i rammerne om kommunens hjemløseindsats og flyt af opgaver til A-kasserne fra jobcentre. Se vedlagte notat.

I aftale om kommunernes økonomi er en række andre reguleringer, hvor de tre største vedr. Kommunalt opgavebortfald som følge af oprettelse af regionalt dobbeltdiagnosetilbud, frafald af kommunal takstfinansiering til særlige pladser, og bortfald af udgifter til ESR. Det er mellem regeringen og KL aftalt at der skal laves en afklaring omkring ESR og opgaven omkring opkrævningen af grundskyld.

Den kommunale finansiering af sundhedsvæsenet (KMF) er stadig fastlåst og indarbejdes i budgetoversigten på baggrund af Indenrigs- og Sundhedsministeriets skøn, hvilket medfører en udgiftsforøgelse på 8,1 mio. kr.

På baggrund af et fald i det skønnede administrationsbidrag til Udbetaling Danmark og Seniorpensionenheden indarbejdes en reduktion på 1,1 mio. kr. fra 2024 og frem.

Teknisk udvalg har vedtaget reduktioner på Kollektiv trafik og Brand & Redning med en voksende profil, hvilket er udover 1% besparelsen i overslagsårene.

For at sikre dimensioneringen af SOSU-elever besluttet Økonomiudvalget i 2022 en finansieringsmodel som tilpasses efter det forventede optag i budgetoplægget. Der forventes et større optag af vokselever som giver højere refusion og dermed lavere udgifter på 2,8 mio. kr. i 2024.

Endvidere er der en regulering under politisk behandling, hvor salg af et skovareal i stedet udmøntes til hugst i skoven og dermed flytter fra anlæg til drift.

I økonomiaftalen for 2024 blev det aftalt at korrigere kommunernes serviceramme i 2024 med 2,4 mia. kr. KL har dog taget til efterretning, at kommunernes udgifter til administration bredt set skal nedbringes med 0,7 mia. kr. i 2024 svarende til 6,7 mio. kr. for Holstebro Kommune. For at understøtte kommunernes arbejde med at nedbringe de administrative opgaver, har regeringen og KL aftalt at etablere et flerårigt samarbejdsprogram med fokus på bl.a. administration. Et centralt indsatsområde er regelforenkling med fokus på bl.a. de mere end 200 eksempler på uhensigtsmæssige regler, som KL afleverede til regeringen i forbindelse med økonomiforhandlingerne. Ovenstående er ikke indarbejdet i budgetoplægget udover faktaark fra Økonomiudvalget på 1% eller 3,1 mio. kr.

KL har udmeldt en teknisk serviceramme, som kommunerne skal overholde for at være sikker på at modtage det betingede statstilskud på 29,7 mio. kr. for Holstebro Kommune. Samlet er der serviceudgifter for 2.835,2 mio. kr. inkl. en servicebuffer på 25,0 mio. kr. Dette er 48,8 mio. kr. under den tekniske serviceramme fordelt af KL.

Renter

Skønnet for kommunens nettorenteudgifter er på 11,3 mio. kr. i 2024 og fordeler sig med forventede renteindtægter af likvide og deponerede midler samt garantiprovision på 11,3 mio. kr. og renteudgifter vedr. lang- og kortfristet gæld på 22,6 mio. kr. I renterne er indregnet den forventede fremrykning af indeksering til de indefrosne feriemidler (se øvrige poster).

i 1.000 kr.	Vedtaget budget 2023	Budgetforslag 2024	Budgetforslag 2025	Budgetforslag 2026	Budgetforslag 2027
Formuepleje	6.000	9.150	9.528	9.936	10.350
Kassekredit	0	-6.555	-6.555	-6.555	-6.555
Kortfristet gæld/tilgodehavender	200	-260	-566	-1.085	-1.327
Langsigtet gæld/tilgodehavender	-4.156	-14.381	-12.126	-10.682	-9.632
Lønmodtagernes Feriemidler	-134	-1.395	-2.624	-8.560	-14.858
Garantiprovision	2.300	2.184	1.987	1.785	1.580
I alt	4.210	-11.257	-10.356	-15.161	-20.442

Driftsbalance

Driftsbalancen, der skal muliggøre afholdelse af anlægsudgifter, afdrag på lån og en positiv likviditet, viser en positiv balance på 179,6 mio. kr. i 2024. I overslagsåret er driftsbalancen 174,0 mio. kr. i 2025, 207,6 mio. kr. i 2026 og 239,8 mio. kr. i 2027.

Anlægsudgifter

Forslaget til det flerårige anlægsbudget tager udgangspunkt i sidste års vedtagne anlægsprogram korrigeret med politiske beslutninger til og med 20. juni 2023. Herudover er budgetteret med et løft af anlæg på 16 mio. kr. svarende til aftale om kommunernes økonomi og tilføjet en pulje til anlæg op til den politiske målsætning.

Bruttoanlæg i 2024 udgør 162,3 mio. kr. Den teknisk vejledende anlægsramme for 2023 for Holstebro Kommune er opgjort til 202,2 mio. kr.

9,9 mio. kr. af statstilskuddet er betinget af, at kommunernes budgetterede anlægsudgifter holder sig inden for den aftalte udgiftsramme under hensyntagen til det samlede budgetterede niveau for drifts- og anlægsudgifter.

Øvrige poster

Rentestigningerne betyder at fremrykning af afdrag på feriepengeforpligtigelsen hos LD-fonde er attraktivt, da omkostningen til indekseringen er øget til fra oprindelig 2,1% til 3,5% årligt allerede på nuværende tidspunkt. Fra 2029 vil det frigive 7,3 mio. kr. eksklusive den yderligere forrentning. Set over hele forpligtigelsens løbetid vil fremrykningen betyde en sparet renteudgift på 60,8 mio. kr. i 2024 priser.

Afdrag i budgetperioden (mio. kr.)	Total inkl. 2022-2023	2024	2025	2026	2027
Afdrag	-34,2	-4,9	-4,9	-4,9	-4,9
Ekstra ordinært afdrag	-143,0	-10,0	-15,0	-45,0	-65,0
Indeksering	-31,9	-1,4	-2,6	-8,6	-14,9
Total udgift:	-209,1	-16,3	-22,5	-58,4	-84,7
Restgæld ultimo		-152,6	-132,7	-82,8	-12,9

Afdrag på lån

Afdrag på kommunens langfristede gæld er beregnet til 72,8 mio. kr. i 2024 og er specificeret nedenfor. Det store afdrag af indfrosset grundskyld i 2026 skyldes at SKAT overtager opgaven, hvilket modsvares af en tilsvarende post på de øvrige balanceforskydninger. Endvidere er indarbejdet et afdrag af indefrosne feriemidler.

i 1.000 kr.	Vedtaget budget 2023	Budgetforslag 2024	Budgetforslag 2025	Budgetforslag 2026	Budgetforslag 2027
Selvejende institutioner med overenskomst	-31	-32	-33	-34	-35
Realkredit	-565	-569	-568	-568	-567
Kommunekredit	-37.582	-38.293	-38.952	-38.564	-35.678
Pengeinstitutter	-333	-333	-333	-333	-333
Ældreboliger	-18.368	-18.684	-18.920	-19.155	-19.402
Lønmodtagernes Feriemidler	-4.880	-14.880	-19.880	-49.880	-69.880
Indfrosset grundskyld	0	0	0	-55.000	0
I alt	-61.759	-72.791	-78.686	-163.534	-125.895

Låneoptagelse

Der er i budgetoversigten budgetteret med låneoptagelse på 12,5 mio. kr. i 2024, som er udspecificeret nedenfor. Det højere låneoptag i 2026 skyldes dispensationer til klimasikringsprojektet. Som udgangspunkt budgetteres med serielån over 25 år. Lån hjemtages i overensstemmelse med lånebekendtgørelsen på baggrund af regnskabet og er dermed forskudt med undtagelse af lån omkring grundskyld.

i 1.000 kr.	Vedtaget budget 2023	Budgetforslag 2024	Budgetforslag 2025	Budgetforslag 2026	Budgetforslag 2027
Ordinær lånepulje (forskudt)	19.000	9.000	9.000	9.000	9.000
Energibesparende foranst. (forskudt)	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Indfrosset grundskyld	10.000	0	0	0	0
Jordforsyning (forskudt)	11.050	1.500	1.500	1.500	1.500
Klimatilpasning	0	0	0	45.000	0
I alt	42.050	12.500	12.500	57.500	12.500

Øvrige balanceforskydninger

Budgetposterne under øvrige balanceforskydninger er hovedsageligt påvirket af deponerede midler, ændringer i opgavevaretagelsen af grundskylden, udgifter til Landsbyggefonden samt byggekreditten til klimatilpasningsprojektet. Der er i budgetoversigten budgetteret med øvrige balanceforskydninger for 7,3 mio. kr. i 2024, som er udspecificeret i tabellen nedenfor.

(i 1.000 kr.)	Vedtaget budget 2023	Budgetforslag 2024	Budgetforslag 2025	Budgetforslag 2026	Budgetforslag 2027
Øvrige tilgodehavender	489	489	489	489	489
Estimeret kapitalindskud i øvrigt	-1.299	3.050	0	0	0
Indskud i Landsbyggefonden	-7.000	-7.000	-7.000	-7.000	-7.000
Indfrosset grundskyld	-10.000	0	0	55.000	0
Deponering	8.603	8.603	8.603	8.603	8.603
Bygge kredit Klimatilpasning	32.970	2.200	15.000	-30.000	0
I alt	23.763	7.342	17.092	27.092	2.092

Balance

Samlet er der en positiv balance på 14,7 mio. kr. i 2024 og en positiv balance på 60,7 mio. kr. i den fireårige budgetperiode. Dette er dog betinget af en årlig 1% rammereduktion på serviceudgifterne, en anlægsramme på 112 mio. kr., og at udvalgene overholder deres budgetramme samt en forsat positiv udvikling af skattegrundlaget.